

Badem ABD'nin en çok tüketilen çerezi haline gelmiş. Buna bağlı üretimi de artmış.

Bir kamyon badem 160.000\$ geliyormuş. Badem hırsızlığı bile varmış artık.

Bugün badem bahçesi dikmeye niyetlensen, iki sene beklemen lazım fidan bulmak için diyorlar.

Buna mukabil kuraklık da had safhadaymış. Dört derecesi olan kuraklığa bir beşinciye eklemek niyeti varmış.

Bu da bugünkü lüzumsuz bilgi.

Yönetim Kurulu ufak şirketler, büyüklere nazaran daha başarılı oluyormuş. Yönetim Kurulları da horozların çokluğuyla sabahın güçlüğünün orantılı olduğu yerler demek ki. Şirketin büyüklüğü 150 kişiyi, Yönetim Kurulu'nun büyüklüğü 7 kişiyi geçmemeli.

Ragelmann sayısı diye bir sayıdan bahsediliyor. Halat çekmeye beş kişiden fazla eklediğinde, kişi başına sarfedilen efor azalıyor. Gruplar az sayıda olduğunda, insanlar daha çok çalışıyor.

Korolarda kendini yormana gerek yok.

Tembellik her zaman *duygusal* bir problemdir diyordu adamın biri. *Zaman yönetimiyle alakası yoktur.* Tembeller *anlamli erteleme* ile *üşendiğinden erteleme* arasındaki farkı göremez. Duygusal sebeplerle, belki nefret ettikleri için erteledikleri bir işi *zamanları olmadığından* ertelemiş gibi yapar.

Ertelenmek suçluluk duygusu üretir. Suçluluk arttıkça işe başlamak zorlaşır, çünkü bu suçluluğu ortadan kaldıracak kadar *mükemmel* bir iş beklentisi artar. *Mükemmeliyetçilik* arttıkça erteleme de artar. Sonunda son gece, konu artık ertelenemez hale gelince yalapşap yapılır.

Bu *iş son gece yapma* alışkanlığının başka sebepleri de var. Başkalarıyla çalışıyorsanız ve onları *motive* etme imkanınız yoksa, mesela aynı seviyede iş arkadaşlarınızsa, son geceyi beklemek *yazılı olmayan bir kural* oluyor. Bir de işin *heyecan* kısmı var. Sıkıcı işleri son ana bırakınca daha heyecanlı oluyor. Erkenden bitirip de bu heyecandan mahrum mu kalalım?

Murakami'nin kitaplarını okumam ama yapılan röportajları ve yazdığı gazete yazılarını takip ediyorum. Yazar olmadan önce bar/kulüp arası bir mekan işletiyormuş. Orada öğrendiği, on insandan dokuzunun dahi sevmemesinin sorun olmadığı ancak kalan bir kişinin yaptığınızı çok sevmesinin iyi olduğu.

Murakami'nin romanları sözkonusu olduğunda bu *dokuz kişiden* biriyim. Ancak kendim de aynı prensiple hareket ediyorum. Hatta buraya uğrayan yüz kişiden doksandokuzunun sevmemesinin önemli olmadığını, yazdıklarımla ilgilenen bir kişinin yeteceğini düşünürüm.

Yazar olmaya karar verdiğinde kulübü satıyor. Etrafındakiler *işlettirsene* diyorlar. O da *aynı anda iki iş birden yapmam, yaptığım işlere tüm hayatımı ve ilgimi veririm* diyor. 33 yaşındaymış yazar olmaya karar verdiğinde ve o zamana kadar sigara içen göbekli bir adamken, ondan sonra maraton koşucusu olmaya karar veriyor. Her gün aksatmadan 10km koştuğunu söylüyor.

Bir olimpiyat koşucusuyla tanıştığında, ona *bugün koşmasam dediğin oluyor mu hiç?* diye sormuş. Adam da *tabii ki, her zaman* diye cevap veriyor. Bir işi düzenli yapan insanlar dahi, bu üşenme *duygusuna* kapılıyor, ancak onların bunun başa çıkacak kadar *iradeleri* var demiş.

Yetenek konusunda söyledikleri de ilginç. Kilo almaya eğilimli olduğunu ve bu sebeple sağlığına dikkat etmek zorunda olduğunu, sağlığının kötü olması durumunda bunun hemen belli olacağını söylüyor. Yese de kilo almayan insanların yaşlandıklarını ve sağlıklarının bozulmaya başladığını farketmediklerini anlatıyor. Buna benzer bir kriterin yazarlıkta da mevcut olduğunu, ilk anda *iyi yazan* insanların çoğu zaman bu yeteneklerini geliştirmediklerini ve *körleştiklerini* söylüyor. Kendisi *yaratıcılık* için çok çalışmak zorunda kalıyormuş.

Kaplumbağa ile tavşan hikayesi.

Daily Rituals kitabından: *İlham amatörler içindir, diğerleri işin başına oturur ve yazar.*

Yaratıcılığın *ilham gerektirdiği* pek de doğru değil. Rutin bir şekilde yazmak ve yazdıklarını yine rutin bir şekilde kontrol etmek daha mühim. Ekseriyet yaratıcılığın çalışmakla alakası olmadığına inanır, sanırım bu *arız* genişletip, *yaratıcılık* nam hasletteki pazarlama değerini düşürmemek için uydurulmuş bir slogan. Yaratıcı insanların çok farklı olduğuna inanmaya devam ederseniz, onların kendini pazarlaması ve rahat yaşaması daha mümkün olur.

Tabii insanlar kendilerini sıkıcı hale getirmek için yarışıyor, onlara *yaratıcı olun* demenin de faydası yok. İnsan asıl eksik olanın yaratıcılık veya yetenek değil, daha basit bir haslet, cesaret olduğunu görmezden gelme eğiliminde. Sürüden ayrılacak cesaretin yoksa, her hücren *yaratıcı* olsa ne farkedecek?

Önceden insanların ekseriyetinin ne kadar cesur olduğunu düşünür, kendi korkaklığıma *acırdım*. Benden başka herkes hayata daha hazır ve güçlüydü. Büyüdükçe herkesin korkak olduğunu, belki benden değilse de, pek çok şeyden korktuklarını farkettim. Bu da beni daha az korkak yaptı. Hala kork-

tuğum şeyler var, ancak, insanların hayatlarının *vazgeçilmezi* gördükleri pek çok şeyden vazgeçebilecek kadar az korkuyorum.

Belki bu korkuyu farketmek lazımdır. İnsanların korkusunu. Çoğunluğun *tutunamayan* olduğunu. Tutunamayanların azınlık değil, çoğunluk olduğunu. O zaman hayat daha kolaylaşır ve insanların bize ters gelen hallerinin de korkulardan kaynaklandığını görebiliriz. Bir yere *tutunmuş* insan da, hiçbir yere *tutunamayan* kadar zor durumda.

Lüzumsuz bilgi kabilinden: Franz Ferdinand'ın şoförü yolunu değiştirmese belki Birinci Dünya Savaşı çıkmayacaktı.